

Бібліографічний опис:

[Від редакції] (2023) Покликана служити науці. *Народна творчість та етнологія*, 2 (398), 9–11.

[Editorial] (2023) She's Called to Serve Science. *Folk Art and Ethnology*, 2 (398), 9–11.

© Видавництво ІМФЕ ім. М. Т. Рильського НАН України, 2023. Стаття опублікована на умовах відкритого доступу за ліцензією CC BY-NC-ND (<https://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/4.0/>)

ПОКЛИКАНА СЛУЖИТИ НАУЦІ

Колектив ІМФЕ ім. М. Т. Рильського НАН України щирозсердно вітає зі славним ювілеєм **Галину Стельмашук** – невтомну дослідницю української культури, професорку, академіка Національної академії мистецтв України, членкиню Національної спілки художників України!

Учена народилася в роки Другої світової війни в с. Городині на Волині. Її батьків радянська влада «розкуркулила», заарештувала та вислала до Сибіру; їх було реабілітовано вже за часів незалежності України. Свій характер наполегливості та завзяття в досягненні поставленої мети Галина Григорівна карбувала в непростих умовах життя у волинському дитячому будинку. Любов до рідної української землі, до її людей поклікала допитливу

дівчину до пильного вивчення багатой і розмаїтої народної культури, декоративно-вжиткового мистецтва. Щире бажання вчитися привело її до Львівського державного інституту прикладного і декоративного мистецтва. Наукове становлення відомої мистецтвознавиці відбулося у Львівському відділенні Інституту мистецтвознавства, фольклористики та етнології ім. М. Т. Рильського, у якому вона розпочала свій дослідницький шлях (з 1976 р.), а невдовзі підготувала та захистила кандидатську дисертацію (1983). Уже у своїй альма-матер – Львівській національній академії мистецтв (з 1989 р.) – Галина Григорівна повною мірою розкрила науковий хист, захистила докторську дисертацію (1994), а також реалізувала свій непересічний педагогічний потенціал, працюючи професоркою та завідувачкою кафедри історії і теорії мистецтва. Дослідниця, наділена високими Божими щедротами людяності й доброти, щиро опікується молодогою генерацією вчених, формує свою наукову школу; під її керівництвом захищено численні кандидатські та докторські дисертації. Фундаментальні дослідження з українського традиційного та історичного вбрання пані Галини Стельмашук базуються на копіткій роботі введення в науковий обіг нових архівних матеріалів, ексклюзивних польових досліджень із кількох десятків експедицій усіма історико-етнографічними регіонами України, на напрацюванні авторських теоретико-методологічних підходів та академічного інтерпретування опрацьованої джерельної бази.

У розбудові незалежної України та пробудженні національної самосвідомості українців неocenенне значення мають монографії «Український народний одяг XVII – початку XIX ст. в акварелях Ю. Глоговського» (1988, у співавторстві з Д. Крвавич); «Традиційні головні убори українців» (1993); «Український стрій» (2000, 2011, 2013 у співавторстві з М. Білан); «У ХХІ століття – з мистецтвом» (2002); «Давнє вбрання на Волині: етнографічно-мистецтвознавче дослідження» (2006); «Екслібриси родини Опанашуків» (2007); «Творчий портрет Миколи Опанашука. Графіка. Малярство» (2007); «Українське народне вбрання» (2013, 2019); «Українські народні головні убори» (2013); «Українські митці у світі. Матеріали до історії українського мистецтва ХХ ст.» (2013); «Христина Кишакевич Качалуба. Корені роду, спадкоємність поколінь, художня творчість» (2018); «Марія Гарасовська Дачишин. Україна і світ у творчості мисткині» (2020); «Історія традиційних українських прикрас» (2020, у співавторстві з Г. Врочинською); «Традиційний стрій етнографічних груп українців Карпат» (2021) та ін. Великим є внесок ученої в підготовку фундаментальних колективних монографій енциклопедичного спрямування.

Українська держава відзначила вагомі здобутки вченої. Пані Галина Стельмашук є лауреаткою премії ім. Святослава Гординського (2002), має відзнаку «Відмінник освіти» (2004), «Золоту медаль» НАМУ (2013), нагороджена премією Президента України «За вагомий внесок у розвиток українознавства» (2016), орденом княгині Ольги III ступеня (2018), медаллю «Золота фортуна. Шана українським науковцям» (2018–2019) тощо.

Вельмишановна і дорога Галино Григорівно! Колектив ІМФЕ ім. М. Т. Рильського має за честь знати Вас як чільного члена наших спеціалізованих учених рад, редколегій наших профільних видань, співавторку фундаментальних колективних монографій та енциклопедій, підготовлених у нашій установі, і пишається співпрацею з Вами. Від душі бажаємо Вам доброго здоров'я і благополуччя, творчого довголіття, талановитих учнів і мудрих книг! Зичимо натхнення, нових висот і наукових досягнень на славу України та її народу! З роси і води Вам!

Колектив ІМФЕ ім. М. Т. Рильського

Надійшла / Received 29.05.2023

Рекомендована до друку / Recommended for publishing 13.06.2023

Ілюстративне представлення індивідуальних монографічних досліджень докторки мистецтвознавства, професорки, академіка НАМ України Галини Стельмащук

